

Utbildningsdepartementet
e-post: u.remissvar@regeringskansliet.se
u.registrator@regeringskansliet.se

REMISSVAR OM ANSVARSFULL INTERNATIONALISERING: DELRAPPORTERING AV ETT REGERINGSUPPDRAG

Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) har av Regeringskansliet, och utbildningsdepartementet, anmodats att yttra sig över redovisad delredovisning av ansvarsfull internationalisering.

Förslaget

Regeringen beslutade i juni 2023 att ge ansvariga myndigheter i uppdrag att föreslå hur ansvarsfull internationalisering som arbete kan främjas inom högre utbildning, forskning och innovation som bedrivs vid svenska universitet och högskolor, hos statliga forskningsfinansiärer samt andra myndigheter. Ansvariga myndigheter är Universitets- och högskolerådet (UHR), Vetenskapsrådet och Verket för innovationssystem (Vinnova).

I arbetet föreslår myndigheterna en ansvarsfördelning på tre nivåer, vars övergripande policynivå innebär en övergripande strategisk inriktning för ansvarsfull internationalisering – beslutad av regering eller riksdag. Den nationella policyn ger regeringen möjlighet till politisk styrning av arbetet och är förenlig med det arbete som pågår på EU-nivå gällande forskningssäkerhet. Därutöver föreslås att vägledande nationella riktlinjer tas fram som tydliggör vilka aspekter och ställningstaganden som bör beaktas vid internationella aktiviteter. På lokal nivå föreslås därtill ett framtagande av lärosätesspecifika riktlinjer, som är anpassade till den egna verksamheten.

Som anført i rapporten föreslås de vägledande riktlinjerna inte på egen hand vara tillräckliga för att skapa en kultur av ansvarsfull internationalisering, givet ämnets komplexitet och vidd. En sådan kultur skapas inifrån vid lärosätet. Vid skapandet av denna kultur hoppas den stödstruktur som myndigheterna ska slutredovisa i december i år kunna utgöra en viktig del.

Myndigheterna i uppdraget har identifierat ett behov av struktur och ett stödsystem på såväl nationell som lärosätetsnivå. Det berör främst områden där vägledande riktlinjer inte anses tillräckliga för att ge stöd i svåra avvägningar och målkonflikter – i form av kunskaps- och erfarenhetsutbyte samt förbättrade kontaktvägar mellan säkerhets-myndigheter och lärosäten. Stödstrukturen ses också vara ett viktigt sätt för att kunna föra lärosätenas arbete med ansvarsfull internationalisering vidare.

Förslaget ska slutredovisas av myndigheterna den 15 december 2024.

Kommentarer

Av 1 kap. 6 § i högskolelagen (2021:317) framgår att det i "högskolornas verksamhet ska som princip gälla att den akademiska friheten ska främjas och värnas".

Det anføres å ena sidan att ansvaret behöver distribueras och samordnas enligt den föreslagna tredelade ansvarsfördelningen för att enskilda lärosäten inte ska behöva lämnas ensamma i hanteringen av komplexa målkonflikter. Å andra sidan beskrivs hur det riskerar att uppstå situationer hanteringen av dessa målkonflikter skulle kunna utmana gränsen mellan nationell säkerhetssyn, lärosätets autonomi och dess främjande av akademiska frihet.

GIH ställer sig som egen remissinstans bakom de synpunkter som Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF), genom sitt kansli och sin expertgrupp för internationaliseringsfrågor, har anfört.

Stockholm som ovan.

Per Nilsson
Rektor

David Lundström
Internationell handläggare